

**VÄLINEHUOLTOALAN, PERUSTASON ENSIHOIDON JA HYVINVOINTITEKNOLOGIAN
KOULUTUSKOKEILUJEN OHJAUSRYHMÄN KOKOUS 2/2017**

Aika Torstai 16.11.2017 klo 9.30 - 11.35
Paikka Opetus- ja kulttuuriministeriö
 Meritullinkatu 10, Helsinki
 Kokoustila Louhi

Ohjausryhmän jäsenet		Läsnä
~~Leila Jylhäkangas, ylitarkastaja~~	Sosiaali- ja terveysministeriö	-
Jouni Pousi, ylitarkastaja	Sisäministeriö	X
Riina Nousiainen, koulutuspoliittinen asiantuntija	Toimihenkilökeskusjärjestö STKK ry	X
Satu Ågren, asiantuntija (on siirtynyt AMK:lle)	Elinkeinoelämän keskusliitto EK ry	-
Markku Mård, liiketoimintajohtaja, sairaalan joht.	Suomen Yrittäjät ry	-
Riitta Vehovaara, ammattiasiaain toimitsija	Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL ry	X
Marja-Leena Räsänen, koulutuspäällikkö	Ammattiosaaminen kehittämisyhdistys AMKE ry	X
Pirjo Peltola, toimialajohtaja (varajäsen)	Suomen ammattikoulutuksen johtajat SAJO ry	X
Helena Äikäs, lehtori	Opetusalan ammattijärjestö OAJ ry	X
Seija Rasku, opetusneuvos (puheenjohtaja)	Opetus- ja kulttuuriministeriö	X
Marja Veikkola, kokeilujen koordinaattori (sihteeri)	Oulun seudun koulutuskuntayhtymä	X
Esittelijät:		
Aira Rajamäki, opetusneuvos	Opetushallitus	X
Tomi Ahokas, yli-insinööri	Opetushallitus	X

KÄSITELLYT ASIAT**1. Kokouksen avaus, läsnäolijoiden toteaminen ja edellisen kokouksen muistio**

Puheenjohtaja Seija Rasku avasi kokouksen klo 9.30 ja totesi läsnäolijat. Ohjausryhmä hyväksyi edellisen kokouksen muistion (14.3.2017).

2. Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon, perustason ensihoidon kokeilujen tilannekatsaus ja esitys tutkinnon perusteiden hyväksymisestä

Aira Rajamäki esitteli perustason ensihoidon kokeilujen ja tutkinnon perustetyön tilannekatsauksen. Hänen esityksensä on liitteenä 1.

Esityksensä alussa Aira Rajamäki toi esille myös ammatillisen koulutuksen 1.1.2018 voimaan tulevan lain (L 531/2017) mukaisten ammatilliset tutkintojen määritelmät, perustutkinnon muodostumisen ja osaamispisteiden määräytymisen sekä henkilökohtaista osaamisen kehittämissuunnitelmaa koskevien säädösten keskeiset sisällöt.

Aira Rajamäki esitteli 1.8.2018 voimaan tulevien sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon perustason ensihoidon osaamisalan tutkinnon perusteiden laatimisen lähtökohdat, lausuntokierroksella saadut palautteet sekä niiden pohjalta tehdyt muutokset tutkinnon perusteisiin. Tutkinnon perusteissa on tarkistettu tutkinnon osien nimiä, käsitteitä, ammattitaitovaatimuksia ja niiden arvioinnin kriteerejä sekä ammattitaidon osoittamisen kuvauksia.

Lausuntokierroksen pohjalta osaamisalakohtainen nimike perustason ensihoitaja sai kannatusta ja se tullaan esittämään ko. osaamisalan suorittaneille tutkintonimikkeeksi. Nimikesuojaus Valvirassa tehdään kuitenkin lähihoitajanimikkeellä. Todistuspääräyksessä tullaan antamaan tarkempi ohje tutkintonimikkeen kirjoittamisesta tutkintotodistuksiin. Vuoden 2018 alussa voimaan tulevan lainsäädännön mukaista tutkintotodistuspääräystä ei ole vielä annettu.

Erillishaku perustason ensihoidon osaamisalaan on mahdollista. Asetus opiskelijaksi ottamisen perusteista ammatillisessa perustutkintokoulutuksessa (A 699/2017) antaa siihen järjestämisluvan saaneille koulutuksen järjestäjille mahdollisuuden.

Aira Rajamäki toi esille huolen siitä, miten tulisi kirjata ajokorttivaatimus 1.8.2018 voimaan tuleviin tutkinnon perusteeseen. Uuden lainsäädännön hengen mukaan tutkinnon perusteissa tulisi välttää ennakkoehtoja tutkinnon tai sen osan suorittamiselle. Vain ehdottoman välttämättömät ennakkoehdot ovat mahdollisia, ja tutkinnon osien pitäisi olla pääsääntöisesti suoritettavissa missä järjestyksessä vain. Ohjausryhmän keskustelussa tuli esille se, että ajokorttivaatimus ei saisi asettaa opiskelijoita eriarvoiseen asemaan esim. iän tai varallisuuden vuoksi. Ohjausryhmässä sovittiin, että Seija Rasku selvittää ja ilmoittaa Aira Rajamäelle opetus- ja kulttuuriministeriön kannan siihen, voidaanko edellyttää, että opiskelija hankkii omalla kustannuksellaan B-luokan ajokortin ennen Ensihoitopalveluissa toimiminen -tutkinnon osan suorittamista, ja miten asia kirjataan tutkinnon perusteisiin.

Aira Rajamäki toi esille myös sen, että perustason ensihoidon osaamisalasta jatkossa valmistuvat eivät voi sijoittua lähihoitajan tutkintonimikkeeseen mukaisiin varhaiskasvatuksen työtehtäviin, koska tutkinto ei sisällä osaamista varhaiskasvatuksen pedagogisiin tehtäviin.

Ohjausryhmä puolsi tutkinnon perusteiden hyväksymisen esittämistä Opetushallituksen johtokunnalle. Seija Rasku selvittää ajokorttivaatimuksen kuvaamisen, ja sitä tullaan tarvittaessa vielä tarkentamaan tutkinnon perusteissa. Tavoitteena on, että tutkinnon perusteet hyväksyttäisiin marraskuun lopussa Opetushallituksen johtokunnassa. Tutkinnon perusteet tulevat voimaan 1.8.2018 ja sen jälkeen alkavissa koulutuksissa. Kokeiluun osallistuneiden koulutuksen järjestäjien tulee huomioida lain (L 531/2017) mukaiset siirtymäsäännökset toiminnassaan 1.1.2018 alkaen.

3. Välinehuoltoalan perustutkinnon kokeilujen tilannekatsaus ja esitys tutkinnon perusteiden hyväksymisestä

Aira Rajamäki esitteli välinehuoltoalan perustutkinnon perustetyön tilannekatsauksen. Hänen esityksensä on liitteenä 1.

Aira Rajamäki toi esille välinehuoltoalan perustutkinnon luonnoksesta lausuntokierroksella saadut palautteet sekä niiden pohjalta tehdyt muutokset tutkinnon perusteissa. Pääosin palaute oli hyvin myönteistä ja lausuntojen antajat näkivät, että peruste mahdollistaa ammattitaidon osoittamisen laaja-alaisesti erilaisissa välinehuollon toimintaympäristöissä.

Tutkinnon perusteisiin on tehty tarkistuksia tutkinnon osien nimiin, ammattitaitovaatimuksiin, arvioinnin kriteerien kuvauksiin ja ammattitaidon osoittamiseen kuvaamiseen. Lisäksi tutkinnon osista on karsittu päällekkäisyyttä.

Ohjausryhmä puolsi tutkinnon perusteiden hyväksymisen esittämistä Opetushallituksen johtokunnalle. Tutkinnon perusteet tulevat voimaan 1.8.2018 ja sen jälkeen alkavissa koulutuksissa. Kokeiluun osallistuneiden koulutuksen järjestäjien tulee huomioida lain (L 531/2017) mukaiset siirtymäsäännökset toiminnassaan 1.1.2018 alkaen.

Aira Rajamäki kertoi, että tutkinnon perusteet ovat jo Opetushallituksen johtokunnan sähköisessä tarkastelussa. Esitys tutkinnon perusteista on liitteenä 2. Tavoitteena on, että Opetushallituksen johtokunta hyväksyy perusteet marraskuun lopussa.

4. Hyvinvointiteknologian osaamisalojen kokeilujen tilannekatsaus ja toimeenpanon edistäminen

Tomi Ahokas esitteli hyvinvointiteknologiaan painottuvien tutkintojen kokeilujen tilannekatsauksen. Kokeilu koskee tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkintoa (tutkintonimike hyvinvointiteknologia-asentaja), sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkintoa (tutkintonimike turvalaiteasentaja) ja kone- ja metallialan perustutkintoa (tutkintonimike hyvinvointilaitteasentaja). Tomi Ahokkaan esitys on liitteenä 3.

Hyvinvointiteknologian koulutuksen järjestäjien yhteistyöpäivät on järjestetty Tampereen ammattiopistossa 26. - 27.9. 2017 ja päivien aikana on tarkasteltu kokeilututkintojen tutkinnon perusteita tutkinnon osittain. Yhteistyöpäivillä on päädytty siihen, että tutkinnon osien nimiä tulee

tarkentaa ja että tutkinnon osilla on keskenään paljon yhteistä osaamista. Tutkinnon osat tulee jatkossa muodostaa siten, että ne ovat hyödynnettävissä muissakin tutkinnoissa.

Hyvinvointiteknologian jaosto on kokoontunut 3.11.2017. Jaosto on tehnyt esityksen, jonka mukaan hyvinvointiteknologiaa esitetään omaksi osaamisalaksi tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkintoon. Sama näkemys on tullut myös esille kaikilta kokeiluun osallistuvilta koulutuksen järjestäjiltä koordinoijan syksyllä 2017 toteuttaman oppilaitoskierroksen aikana. Sähkö- ja automaatiotekniikan perustutkinnossa sekä nykyisessä kone- ja metallialan perustutkinnossa ei ole kokeilun tämänhetkisten tulosten mukaan tarvetta omaan hyvinvointiteknologian osaamisalaan eikä kokeilun mukaisiin tutkintonimikkeisiin.

Tomi Ahokas esitti jaoston kokouksen pohjalta, että vuoden 2018 aikana lähdetään jatkamaan tutkinnon osien luonnoksien muokkaamista seuraavissa tieto- ja tietoliikennetekniikan perustutkinnon hyvinvointiteknologian osaamisalan tutkinnon osissa:

1. asiakkaan toimintakyvyn ylläpitäminen ja tukeminen
2. turvalaitteiden- ja hyvinvointiteknologiajärjestelmien asennus
3. hyvinvointiteknologialaitteistojen asennus ja kunnossapito
4. kotiasumisen tukijärjestelmien asennukset.

Ohjausryhmä puolsi esitystä. Ohjausryhmä piti tärkeänä, että Asiakkaan toimintakyvyn ylläpitäminen ja tukeminen -tutkinnon osa pidetään omana pakollisena tutkinnon osana osaamisalassa. Lisäksi tutkinnon osiin 2 - 4 tulisi sisällyttää hyvinvointiteknologian käytön opastukseen liittyvää osaamista, jotta voidaan varmistaa se, että asiakas osaa käyttää teknologiaa asianmukaisesti.

5. Kokeilujen tilannekatsaus 2017

Kokeilujen koordinoija Marja Veikkola esitteli kokeilujen etenemisen tilannekatsauksen vuodelta 2017. Hän esitteli koordinoijan pääasiallisen toiminnan syksyn 2017 aikana, kokeilujen määrälliset tiedot ja työllistymiskyselyn tulokset vuonna 2016 valmistuneille sekä vuoden 2018 koordinointisuunnitelman. Marja Veikkolan esitys on liitteenä 4.

Syksyn 2017 aikana koordinoija on järjestänyt kokeilukohtaisia yhteistyöpäiviä yhteensä kuusi. Yhteistyöpäivien sisältönä on ollut tutkintojen perustetyö sekä tutkintojen toimeenpanoon liittyvät asiat. Jokaisen kokeiluun osallistuvan hyvinvointiteknologian osaamisalan koulutuksen järjestäjän kanssa on pidetty palaveri, jossa on kartoitettu koulutuksen järjestäjien ajankohtaisia asioita ja näkemyksiä kokeilun toimeenpanosta vuosina 2017 - 2019. Syksyllä 2017 on toteutettu työllistymiskysely kaikista kokeiluista vuonna 2016 valmistuneille opiskelijoille. Kyselyn tulokset ovat liitteenä olevassa esityksessä 4. Parhaiten ovat kyselyn tulosten mukaan työllistyneet perustason ensihoidon kokeiluista valmistuneet opiskelijat. Koordinoija on järjestänyt lisäksi verkkokokouksia sekä tehnyt muuta yhteistyötä kokeiluun osallistuvien koulutuksen järjestäjien kanssa.

Marja Veikkola esitteli koordinointisuunnitelman, joka on sisällytetty haettavaan valtiovastukseen vuodelle 2018. Kokeilujen koordinoinnin painopistealueet vuonna 2018 ovat erityisesti hyvinvointiteknologiaan painottuvien tutkinnon osien kokeilujen toimeenpanon edistäminen, kokeilujen rajapinnoille sijoittuvan osaamisen määrittäminen sekä kokeilujen raportointi. Haettava valtiovastus vuodelle 2018 on 23.000 €. Vuodelle 2019 ei tulla enää myöntämään valtiovastusta koordinointiin.

Ohjausryhmä hyväksyi koordinointisuunnitelman vuodelle 2018.

6. Kokeilujen raportointi 2018

Marja Veikkola esitteli kokeilujen raportointisuunnitelman vuodelle 2018. Hänen esityksensä on liitteenä 5.

Ohjausryhmän hyväksyi raportointisuunnitelman. Ainoastaan kokeilujen rajapintoja selvittäviin vuoden 2017 väliraportin kysymyksiin tulee lisätä kysymys, jonka avulla selvitetään puuttuuko kokeiltavista tutkinnon perusteista osaamista, joka olisi yhteistä kaikille tutkinnoille (ns. katvealue). Lisäksi välinehuoltoalan perustutkinnon ja perustason ensihoidon kokeilujen loppuraportissa pyydetään koulutuksen järjestäjiltä tiedot opiskelijoiden välittömästä työllistymisestä/sijoittumisesta valmistumisen jälkeen. Loppuraportissa ei kysytä tietoja kansallisuudesta. Muilta osin noudatetaan kokeiluohjelmassa määriteltyä ohjetta määrällisistä tiedoista.

7. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

8. Seuraava kokous

Seuraava kokous pidetään toukokuun 2018 alussa, joko viikolla 18 (30.4. alkava viikko) tai 19 (7.5.alkava viikko). Marja Veikkola tekee kyselyn sopivasta ajankohdasta ja ilmoittaa seuraavan kokouksen ajankohdasta viimeistään joulukuun alussa 2017.

9. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 11.35.